

คำแนะนำการคำนวณหาอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับสหกรณ์ (Minimum Cooperative Rate : MCR)

การคำนวณหาอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับสหกรณ์ (MCR) มีวิธีคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{MCR} = \text{อัตราต้นทุนเงินให้กู้ (A)} + \text{อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารธุรกิจสินเชื่อ (B)} \\ + \text{อัตราส่วนเหลือมาจากธุรกิจสินเชื่อ (C)}$$

(A) **อัตราต้นทุนเงินให้กู้** ได้แก่ ต้นทุนของเงินที่สหกรณ์นำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ เช่น เงินกู้ยืมจากแหล่งต่าง ๆ เงินรับฝาก ทุนเรือนหุ้น ฯลฯ โดยในการคำนวณอัตราต้นทุนเงินให้กู้ จะต้องคำนวณตามสัดส่วนต้นทุนของปริมาณเงินที่นำมาใช้จากแต่ละแหล่งทุน มีวิธีคำนวณได้ ดังนี้

อัตราต้นทุนเงินให้กู้ (A)

$$= \frac{\text{เงินกู้ ธ.ก.ส. x อัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส.} + \text{เงินกู้ กพส. x อัตราดอกเบี้ย กพส.} + \text{เงินรับฝาก x อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก}}{\text{เงินทุนทั้งหมด}} \\ + \frac{\text{ทุนเรือนหุ้น x อัตราปันผลจ่าย} + \text{เงินทุนอื่น ๆ x อัตราต้นทุนเงิน}}{\text{เงินทุนทั้งหมด}}$$

(B) **อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารธุรกิจสินเชื่อ** มีวิธีคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารธุรกิจสินเชื่อ} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายบริหารธุรกิจสินเชื่อ(๑) x ๑๐๐}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด (๒)}}$$

(๑) **ค่าใช้จ่ายบริหารธุรกิจสินเชื่อ** ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจสินเชื่อรวมกับ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ใช้ในธุรกิจสินเชื่อ

- **ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ** เก็บข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีงบการเงิน ปีบัญชีล่าสุดของสหกรณ์ ในรายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งจะมีรายการ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเป็นรายการหักในงบดังกล่าว

- **ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ใช้ในธุรกิจสินเชื่อ** คำนวณจาก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวมดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากทุกประเภทและดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมทุกชนิด) คูณด้วย สัดส่วนของรายได้ธุรกิจสินเชื่อ เทียบกับ รายได้ทั้งสิ้น เนื่องจากสหกรณ์มีการดำเนินธุรกิจหลายอย่าง จึงต้องกระจายค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามสัดส่วนของรายได้ที่เกิดขึ้นในแต่ละธุรกิจ

(๒) ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด ประกอบด้วย ลูกหนี้เงินกู้ยกมาต้นปี (ทั้งระยะสั้นและระยะยาว) รวมกับลูกหนี้เงินกู้จ่ายระหว่างปี (ทั้งระยะสั้นและระยะยาว) ซึ่งมีค่าเท่ากับลูกหนี้รับชำระระหว่างปี (ทั้งระยะสั้นและระยะยาว) รวมกับลูกหนี้เงินกู้คงเหลือปลายปียกไป (ทั้งระยะสั้นและระยะยาว)

- ลูกหนี้เงินกู้ยกมาต้นปี เก็บข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีงบการเงินของสหกรณ์ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะรายการลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นของปีก่อน และเก็บข้อมูลจากงบดุล รายการลูกหนี้เงินกู้ระยะยาวของปีก่อน

- ลูกหนี้เงินกู้จ่ายระหว่างปี เก็บข้อมูลจากรายงานของผู้สอบบัญชี (แบบยาว) ปีบัญชีล่าสุดของสหกรณ์ เฉพาะรายการลูกหนี้เงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ที่สหกรณ์จ่ายให้กับสมาชิก ระหว่างปีบัญชีล่าสุด

ดังนั้น ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมดที่ไม่ได้หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งเก็บข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินและงบดุล รวมทั้งรายละเอียดลูกหนี้เงินกู้จ่ายระหว่างปี จากรายงานผู้สอบบัญชี หรือ รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์

(C) อัตราส่วนเสื่อมจากธุรกิจสินเชื่อ คือ รายได้ส่วนเกินคงที่เพื่อการสะสมทุนและเป็นประกันความเสี่ยงกรณีเรียกเก็บหนี้ไม่ได้ทั้งหมด ควรกำหนดไว้คงที่เท่ากับ ๑%

ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำ MCR (ร้อยละต่อปี) เท่ากับ (A) + (B) + (C)

ตัวอย่าง การคำนวณ MCR

ข้อมูลการดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรสิงห์เค็ยว จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดกลาง ได้รับการจัดชั้นลูกหนี้ ณ 1 ตุลาคม 2558 เป็นลูกหนี้ชั้น A ได้รับอนุญาตให้กู้เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ จำนวน 3,000,000.- บาท เพื่อเป็นทุนให้สมาชิกกู้ประกอบอาชีพ คัดดอกเบี้ยยจากสหกรณ์ร้อยละ 3 ต่อปี

ในรอบปีทางบัญชีที่ผ่านมา 31 มีนาคม 2559 สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ซึ่งจากรายงานการสอบบัญชี มีข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

1. เงินทุนจากแหล่งทุนต่าง ๆ ที่สหกรณ์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 13,010,910.16⁽¹⁷⁾ บาท แยกเป็น

- เงินกู้จาก ธ.ก.ส. เครดิตเงินสดให้สมาชิกกู้ จำนวน 3,510,312.50 ⁽¹⁾ บาท

อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.5 ⁽²⁾ ต่อปี

- เงินกู้จาก กพส. เพื่อให้สมาชิกกู้ จำนวน 3,000,000 ⁽³⁾ บาท อัตราดอกเบี้ย

ร้อยละ 3 ⁽⁴⁾ ต่อปี

- เงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน 1,216,696.15 ⁽⁵⁾ บาท อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก

ร้อยละ 3 ⁽⁶⁾ ต่อปี

- ทุนเรือนหุ้น จำนวน 2,138,750 ⁽⁷⁾ บาท อัตราปันผลจ่ายแก่สมาชิกร้อยละ 5 ⁽⁸⁾

- ทุนสำรอง/ทุนสะสมตามข้อบังคับ/ทุนอื่นๆ จำนวน 3,145,151.51 ⁽⁹⁾ บาท

ไม่มีต้นทุนเงิน ⁽¹⁰⁾

2. รายได้รวมทั้งหมดจากธุรกิจต่างๆ รวมเป็นเงิน 2,274,061.43 ⁽¹⁹⁾ บาท แยกเป็น

- รายได้ธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ (รับจริง + ค้างรับ) จำนวน 1,120,169.35 ^(ก) บาท และรายได้เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ (รายได้ค่าปรับ + ดอกเบี้ยรับตามคำพิพากษา)

จำนวน 203,634.15 ^(ข) บาท รวมเป็นรายได้ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 1,323,803.50 ⁽¹⁸⁾ บาท

(รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1 หน้า ก-4)

$$(18) = (ก) 1,120,169.35 + (ข) 203,634.15 = 1,323,803.50$$

- รายได้จากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ได้แก่ ขายปุ๋ย จำนวน 940,273 ^(ค) บาท

(รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2 หน้า ก-5)

หน้า ก-5

- รายได้อื่น จำนวน 9,984.93 บาท (รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3 หน้า ก-5)

$$(19) = (18) 1,323,803.50 + (ก) 940,273 + (ง) 9,984.93 = 2,274,061.43$$

3. ค่าใช้จ่าย แยกเป็น

- ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ (รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1 หน้า ก-4)

จำนวน 97,428.89 (12) บาท

- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4 หน้า ก-6) จำนวน

289,814.47 (14) บาท ในจำนวนนี้ มีดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้/เบิกเกินบัญชี จำนวน 13,849.31 (15) บาท

และดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก จำนวน 45,782.13 (16) บาท

4. รายละเอียดลูกหนี้เงินกู้ ประกอบด้วย

ลูกหนี้เงินกู้ยกมาต้นปี จำนวน 10,400,695 (21) บาท แยกเป็น

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 10,081,695 (จ) บาท (หมายเหตุประกอบงบการเงิน หน้า ก-9)

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว จำนวน 319,000 (ข) บาท (งบดุลยอดปีก่อน หน้า ก-1)

ลูกหนี้เงินกู้จ่ายระหว่างปี จำนวน 7,000,000 (22) บาท แยกเป็น

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 6,500,000 (ช) บาท (รายงานผู้สอบบัญชี/รายงานกิจการประจำปี)

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว จำนวน 500,000 (ซ) บาท (รายงานผู้สอบบัญชี/รายงานกิจการประจำปี)

ลูกหนี้รับชำระระหว่างปี จำนวน 7,297,437 (24) บาท แยกเป็น

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 6,760,193 (ฅ) บาท (รายงานผู้สอบบัญชี/รายงานกิจการประจำปี)

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว จำนวน 537,24 (ญ) บาท (รายงานผู้สอบบัญชี/รายงานกิจการประจำปี)

ลูกหนี้เงินกู้คงเหลือสิ้นปี จำนวน 10,103,258 (25) บาท แยกเป็น

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 9,821,502 (ด) บาท (หมายเหตุประกอบงบการเงิน หน้า ก-9)

- ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว จำนวน 281,756 (ต) บาท (งบดุลยอดปีปัจจุบัน หน้า ก-1)

ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด = 10,400,695 + 7,000,000 = 17,400,695 บาท

ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด	=	ลูกหนี้เงินกู้ยกมาต้นปี	+	ลูกหนี้เงินกู้จ่ายระหว่างปี
หรือ ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด	=	ลูกหนี้รับชำระระหว่างปี	+	ลูกหนี้เงินกู้คงเหลือสิ้นปี

5. สหกรณ์ประมาณการรายได้ส่วนเกินจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อไว้ในอัตรา

ร้อยละ 1 เพื่อเป็นการสะสมทุนและเป็นหลักประกันความเสี่ยงกรณีเรียกเก็บหนี้ได้ไม่ทั้งหมด

การคำนวณ MCR

1. อัตราต้นทุนเงินให้กู้ (A)

$$= \frac{\text{เงินกู้ ธ.ก.ส. x อัตราดอกเบี้ยเงินกู้} + \text{เงินกู้ กฟส. x อัตราดอกเบี้ยเงินกู้} + \text{เงินรับฝาก x อัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก}}{\text{เงินทุนทั้งหมด}} + \frac{\text{ทุนเรือนหุ้น x อัตราปันผลจ่าย}}{\text{เงินทุนทั้งหมด}} + \frac{\text{เงินทุนอื่น ๆ x อัตราต้นทุนเงิน}}{\text{เงินทุนทั้งหมด}}$$

$$\text{ในที่นี้ อัตราต้นทุนเงินให้กู้ (A)} = \frac{3,510,312.50(1) \times 5.5(2) + 3,000,000(3) \times 3(4) + 1,216,696.15(5) \times 3(6)}{13,010,910.16(11)} + \frac{2,138,750(7) \times 5(8)}{13,010,910.16(11)} + \frac{3,145,151.51(9) \times 0(10)}{13,010,910.16(11)}$$

$$(A) = 3.278 \%$$

$$2. \text{ อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารธุรกิจสินเชื่อ (B)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายบริหารธุรกิจสินเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด}} \times 100$$

$$\text{ค่าใช้จ่ายบริหารธุรกิจสินเชื่อ} = \text{ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ} + \text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ใช้ในธุรกิจสินเชื่อ}$$

$$\text{ในที่นี้ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ} = 97,428.89(12) \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ใช้ในธุรกิจสินเชื่อ} = \text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวมดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากทุกประเภท และดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมทุกชนิด) x สัดส่วนของรายได้ธุรกิจสินเชื่อ เทียบกับ รายได้ทั้งสิ้น}$$

หน้า ก-4,5

$$= \frac{(289,814.47(14) - 13,849.31(15) - 45,782.13(16)) \times 1,323,803.50(18)}{2,274,061.43(19)}$$

$$= 133,996.86(13) \text{ บาท}$$

$$\text{ดังนั้น ค่าใช้จ่ายบริหารธุรกิจสินเชื่อ} = 97,428.89(12) + 133,996.86(13) \text{ บาท}$$

$$= 231,425.75(20) \text{ บาท}$$

$$\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด} = \text{ลูกหนี้เงินกู้ยกมาต้นปี} + \text{ลูกหนี้เงินกู้จ่ายระหว่างปี}$$

$$\text{ในที่นี้ ลูกหนี้เงินให้กู้ทั้งหมด} = 10,400,695(21) + 7,000,000(22) \text{ บาท}$$

$$= 17,400,695(23) \text{ บาท}$$

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารธุรกิจสินเชื่อ (B)} = \frac{231,425.75(20)}{17,400,695(23)} \times 100$$

$$= 1.330\%$$

$$(B) = 1.330\%$$

$$3. \text{ อัตราส่วนเหลือมาจากธุรกิจสินเชื่อ (C)} (C) = 1\%$$

สรุป MCR ของ สหกรณ์การเกษตรสิงห์เดี่ยว จำกัด มีค่าเท่ากับ

$$\begin{aligned} \text{MCR} &= \text{อัตราต้นทุนเงินให้กู้ (A)} + \text{อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารธุรกิจสินเชื่อ (B)} \\ &\quad + \text{อัตราส่วนเหลือจากธุรกิจสินเชื่อ (C)} \\ &= 3.278\% + 1.330\% + 1\% \\ &= 5.608\% \end{aligned}$$

สหกรณ์จะเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสำหรับสมาชิกสหกรณ์ที่กู้เงินจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์

ไม่ควรเกิน MCR + 4% ซึ่งเท่ากับ 9.608% แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินอัตราดอกเบี้ยสูงสุด

ที่สหกรณ์เรียกเก็บจากสมาชิกตามปกติ

ก - 1

สหกรณ์การเกษตรสิงห์เดี่ยว จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558

หมายเหตุ	ปี 2559 บาท	ปี 2558 บาท
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2 857,444.65	526,898.85
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	3 9,648,879.00	9,896,215.00
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ - สุทธิ	4 1,377,646.42	844,403.49
สินค้าคงเหลือ	9,546.00	10,590.00
วัสดุคงเหลือ	6,908.10	6,065.80
ค่าปรับเงินให้กู้ยืมรับ - สุทธิ	5 <u>143,466.00</u>	<u>102,144.00</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	12,043,890.17	11,386,317.14
เงินลงทุนระยะยาว	6 110,800.00	110,800.00
ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว	(ค) 281,756.00	(ข) 319,000.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	7 1,084,832.18	1,079,260.92
สินทรัพย์อื่น	8 <u>89,313.18</u>	<u>104,000.18</u>
รวมสินทรัพย์	<u>13,610,591.53</u>	<u>12,999,378.24</u>
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืม	9 6,510,312.50	6,551,482.25
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนด		
ชำระภายในหนึ่งปี	12 400,000.00	300,000.00
เงินรับฝาก	10 1,216,696.15	763,053.02
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11 <u>44,630.10</u>	<u>138,354.44</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	8,171,638.75	7,752,889.71
หนี้สินระยะยาว	12 0.00	400,000.00
หนี้สินอื่น	13 <u>155,051.27</u>	<u>98,729.84</u>
รวมหนี้สิน	<u>8,326,690.02</u>	<u>8,251,619.55</u>

ก - 2

	ปี 2559	ปี 2558
หมายเหตุ	บาท	บาท
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	2,138,750.00	2,025,440.00
ทุนสำรอง	1,791,993.19	1,673,701.47
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ 14	783,438.50	648,744.50
กำไรสุทธิประจำปี	<u>569,719.82</u>	<u>399,872.72</u>
รวมทุนของสหกรณ์	<u>5,283,901.51</u>	<u>4,747,758.69</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>13,610,591.53</u>	<u>12,999,378.24</u>

หมายเหตุ ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ก - 3

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558

	ปี 2559		ปี 2558	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	2,060,442.35	100	1,763,023.00	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	<u>1,316,598.25</u>	<u>63.90</u>	<u>1,071,250.25</u>	<u>60.76</u>
กำไรขั้นต้น	743,844.10	36.10	691,772.75	39.24
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	<u>203,634.15</u>	<u>9.88</u>	<u>141,586.00</u>	<u>8.03</u>
	947,478.25	45.98	833,358.75	17.27
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>97,928.89</u>	<u>4.75</u>	<u>245,358.50</u>	<u>13.92</u>
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1 - 2)	849,549.36	41.23	588,000.25	33.35
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	<u>9,984.93</u>	<u>0.49</u>	<u>10,889.91</u>	<u>0.62</u>
รวม	859,534.29	41.72	598,890.16	33.97
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	<u>289,814.47</u>	<u>14.07</u>	<u>199,017.44</u>	<u>11.29</u>
กำไรสุทธิ	<u>569,719.82</u>	<u>27.65</u>	<u>399,872.72</u>	<u>22.68</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 2559		ปี 2558	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ - รับจริง	236,238.79	21.09	656,233.00	57.28
- ค้างรับ	330,551.06	29.51	414,145.26	36.15
ดอกเบี้ยรับชดเชยจากรัฐบาล - ค้างรับ	102,441.77	9.14	75,277.74	6.57
ดอกเบี้ยรับชดเชยอุทกภัยจากรัฐบาล - ค้างรับ	<u>450,937.73</u>	<u>40.26</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
รวม	(ก) 1,120,169.35	100.00	1,145,656.00	100.00
หัก ต้นทุนบริการ	<u>401,830.25</u>	<u>35.87</u>	<u>471,553.25</u>	<u>41.16</u>
กำไรขั้นต้น	<u>718,339.10</u>	<u>64.13</u>	<u>674,102.75</u>	<u>58.84</u>
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้ - รับจริง	82,807.00	7.39	55,284.00	4.83
- ค้างรับ	115,339.00	10.30	86,302.00	7.53
ดอกเบี้ยรับตามคำพิพากษา	<u>5,488.15</u>	<u>0.49</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	(ข) <u>203,634.15</u>	<u>18.18</u>	<u>141,586.00</u>	<u>12.36</u>
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	10,204.50	0.91	13,960.00	1.22
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้	5,143.00	0.46	81,977.00	7.16
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา	(17,273.00)	(1.54)	0.00	0.00
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	18,380.39	1.64	74,402.25	6.49
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	13,774.00	1.23	10,075.25	0.88
- เงินเดือน	<u>67,200.00</u>	<u>6.00</u>	<u>62,160.00</u>	<u>5.43</u>
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	(12) <u>97,428.89</u>	<u>8.70</u>	<u>242,574.50</u>	<u>21.18</u>
กำไรเฉพาะธุรกิจ	<u>824,544.36</u>	<u>73.61</u>	<u>573,114.25</u>	<u>50.02</u>

(18)	=	(ก)	+	(ข)		
รายได้ธุรกิจสินเชื่อ	=	1,120,169.35	+	203,634.15	=	1,323,803.50

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2559		ปี 2558	
	บาท	%	บาท	%
ขายปุ๋ย	940,273.00	100.00	617,367.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย	<u>914,768.00</u>	<u>97.29</u>	<u>599,697.00</u>	<u>97.14</u>
กำไรขั้นต้น	<u>25,505.00</u>	<u>2.71</u>	<u>17,670.00</u>	<u>2.86</u>
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	<u>500.00</u>	<u>0.05</u>	<u>2,784.00</u>	<u>0.45</u>
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>500.00</u>	<u>0.05</u>	<u>2,784.00</u>	<u>0.45</u>
กำไรเฉพาะธุรกิจ	<u>25,005.00</u>	<u>2.66</u>	<u>14,886.00</u>	<u>2.41</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2559		ปี 2558	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	6,295.93	0.30	8,097.91	0.46
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์	616.00	0.03	1,042.00	0.06
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	150.00	0.01	400.00	0.02
รายได้ค่าโทรศัพท์	1,167.00	0.06	0.00	0.00
รายได้ค่าเช่าสำนักงาน	1,000.00	0.05	0.00	0.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	<u>756.00</u>	<u>0.04</u>	<u>1,350.00</u>	<u>0.08</u>
	๙ <u>9,984.93</u>	<u>0.49</u>	<u>10,889.91</u>	<u>0.62</u>

รายได้รวมทั้งหมด	=	รายได้ธุรกิจสินเชื่อ	+	รายได้ธุรกิจจัดหาฯ	+	รายได้อื่น
(19)	=	(18)	+	(ค)	+	(ง)
รายได้รวมทั้งหมด	=	1,323,803.50	+	940,273	+	9,984.93
	=	2,274,061.43				

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

	ปี 2559		ปี 2558	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือน	58,800.00	2.85	41,834.00	2.37
ค่าตอบแทน	950.00	0.05	570.00	0.08
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	51,980.00	2.52	31,235.00	1.77
ค่าเบี้ยประชุม	19,370.00	0.94	16,150.00	0.92
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	10,969.70	0.53	11,514.80	0.66
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	9,280.00	0.45	5,444.00	0.31
ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน	4,708.74	0.23	5,258.41	0.30
ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า	2,123.91	0.10	1,145.00	0.06
ค่าโทรศัพท์	13,703.58	0.67	4,843.62	0.27
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้เบิกเกินบัญชีธนาคาร (15)	13,849.31	0.67	21,000.01	1.19
ค่าสวัสดิการกรรมการและเจ้าหน้าที่	5,940.00	0.29	6,360.00	0.36
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	4,000.00	0.19	6,000.00	0.34
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก (16)	45,782.13	2.22	29,390.60	1.67
ค่าใช้จ่ายในการย้ายสำนักงาน	5,499.00	0.27	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายในการย้ายโทรศัพท์	1,605.00	0.08	0.00	0.00
ค่าเช่าสำนักงาน	6,000.00	0.29	0.00	0.00
เงินสมทบกองทุนทดแทน	441.00	0.02	0.00	0.00
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	3,623.00	0.18	0.00	0.00
เงินบริจาค	6,498.00	0.32	1,600.00	0.09
ค่าถ่ายเอกสาร	6,969.10	0.34	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>17,722.00</u>	<u>0.86</u>	<u>16,672.00</u>	<u>0.95</u>
	(14) <u>289,814.47</u>	<u>14.07</u>	<u>199,017.44</u>	<u>11.29</u>

ก - 7

สหกรณ์การเกษตรสิงห์เดี่ยว จำกัด

งบต้นทุนขาย/บริการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
ธุรกิจสินเชื่อ		
ดอกเบี้ยจ่าย	<u>401,830.25</u>	<u>471,553.25</u>
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย		
สินค้าคงเหลือต้นปี	10,590.00	10,260.00
บวก ซื้อสินค้า	<u>913,724.00</u>	<u>600,027.00</u>
รวม	924,314.00	610,287.00
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
- สินค้าสภาพปกติ	<u>9,546.00</u>	<u>10,590.00</u>
ต้นทุนขาย	<u>914,768.00</u>	<u>599,697.00</u>
รวมต้นทุนขาย/บริการ	<u>1,316,598.25</u>	<u>1,071,250.25</u>

สหกรณ์การเกษตรสิงห์เดี่ยว จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์พึงรับพึงจ่าย
- สหกรณ์บันทึกรายได้ค่าปรับเงินให้กู้ โดยคำนวณเป็นรายวันจากยอดหนี้เงินกู้ที่ค้างเกินระยะเครดิตที่ระบุในสัญญา
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการขาดทุนซึ่งอาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากหนี้แต่ละรายการที่ค้างอยู่ ณ วันสิ้นปี และโดยวิธีคิดเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ สิ้นปี
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุน หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- สหกรณ์ตีราคาวัสดุคงเหลือตามราคาทุน
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงานคำนวณโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน
- สหกรณ์งดคิดดอกเบี้ยจากลูกหนี้เงินกู้ที่ประสบอุทกภัยในปี 2558 ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยรัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้แก่สมาชิก ปีนี้เป็นปีที่ 1 จำนวน 450,937.73 บาท

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
เงินสด	9,076.33	15,226.28
เงินฝากธนาคาร		
ออมทรัพย์	<u>848,368.32</u>	<u>511,672.57</u>
รวม	<u>857,444.65</u>	<u>526,898.85</u>

3. ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า	21,886.00	21,886.00
ลูกหนี้เงินกู้	(ค) 9,821,502.00	(จ) 10,081,695.00
ลูกหนี้อื่น	<u>107,222.00</u>	<u>106,495.00</u>
รวมลูกหนี้	9,950,610.00	10,210,076.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>301,731.00</u>	<u>313,861.00</u>
ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ	<u>9,648,879.00</u>	<u>9,896,215.00</u>

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญข้างต้นแยกเป็น ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า จำนวน 21,886.00 บาท ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ จำนวน 235,623.00 บาท และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน 44,222.00 บาท

4. ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	1,099,022.56	1,025,501.00
ดอกเบี้ยชดเชยจากรัฐบาลค้างรับ	102,441.77	75,277.74
ดอกเบี้ยชดเชยอุทกภัยค้างรับจากรัฐบาล	<u>450,937.73</u>	<u>0.00</u>
รวม	1,652,402.06	1,100,778.74
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>274,755.64</u>	<u>256,375.25</u>
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	<u>1,377,646.42</u>	<u>844,403.49</u>

5. ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	191,288.00	136,192.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>47,822.00</u>	<u>34,048.00</u>
รวม	<u>143,466.00</u>	<u>102,144.00</u>

ก - 10

6. เงินลงทุนระยะยาว ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
	ราคาทุน	ราคาทุน
เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด		
หุ้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรร้อยเอ็ด จำกัด	90,800.00	90,800.00
หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด	<u>20,000.00</u>	<u>20,000.00</u>
รวม	<u>110,800.00</u>	<u>110,800.00</u>

7. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
ที่ดิน	1,070,000.00	1,070,000.00
เครื่องใช้สำนักงาน	<u>14,832.18</u>	<u>9,260.92</u>
รวม	<u>1,084,832.18</u>	<u>1,079,260.92</u>

8. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
ทรัพย์สินเพื่อรอการใช้ประโยชน์	60,000.00	60,000.00
เงินทดรองจ่ายค่านินคดี	24,215.00	41,082.00
เงินมัดจำ	2,180.00	0.00
เงินประกันค่าโทรศัพท์	<u>2,918.18</u>	<u>2,918.18</u>
รวม	<u>89,313.18</u>	<u>104,000.18</u>

ก - 11

9. เงินกู้ยืม ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
เงินกู้ยืม ช.ก.ส.	3,510,312.50	3,551,482.25
เงินกู้ยืม กสส.	3,000,000.00	3,000,000.00
	<u>6,510,312.50</u>	<u>6,551,482.25</u>

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 เงินกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 3,510,312.50 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.5 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ค้ำประกัน และเงินกู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 3,000,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ค้ำประกัน

10. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
เงินรับฝากออมทรัพย์	878,627.51	574,949.58
เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	<u>388,068.64</u>	<u>188,103.44</u>
รวม	<u>1,216,696.15</u>	<u>763,053.02</u>

11. หนี้สินหมุนเวียน ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
เงินชดเชยร่อยจ่ายคืน	0.00	75,277.74
เงินร่อยจ่ายคืน	8,141.54	9,729.00
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	1,480.00	1,480.00
เงินปันผลค้างจ่าย	22,625.00	31,254.00
ดอกเบี้ยเงินกู้ค้างจ่าย สปก.	8,383.56	14,613.70
ค่าตรวจสอบกิจการค้างจ่าย	<u>4,000.00</u>	<u>6,000.00</u>
รวม	<u>44,630.10</u>	<u>138,354.44</u>

12. หนี้สินระยะยาว ประกอบด้วย

	ปี 2559		ปี 2558	
	บาท		บาท	
	ถึงกำหนดชำระ		ถึงกำหนดชำระ	
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี
เงินกู้ยืม	<u>400,000.00</u>	<u>0.00</u>	<u>300,000.00</u>	<u>400,000.00</u>

เงินกู้ยืมจากสำนักงานปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1,000,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ชำระคืน 3 งวด งวดละ 300,000.00 บาท 2 งวด งวดสุดท้าย 400,000.00 บาท วันเริ่มชำระหนี้วันที่ 20 กรกฎาคม 2557 กำหนดชำระคืนเสร็จสิ้นภายในวันที่ 20 กรกฎาคม 2559 โดยมีคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ค้ำประกัน

13. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	21,700.00	21,700.00
เงินกองทุนกลุ่มสตรีสหกรณ์	45,090.86	45,029.84
เงินกองทุนปลดปล่อยหนี้สินสมาชิก	<u>88,260.41</u>	<u>32,000.00</u>
	<u>155,051.27</u>	<u>98,729.84</u>

14. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ ประกอบด้วย

	ปี 2559	ปี 2558
	บาท	บาท
ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล	30,000.00	30,000.00
ทุนรับโอนหุ้น	31,000.00	31,000.00
ทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์	62,346.00	43,836.00
ทุนสะสมเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์	559,500.00	520,500.00
ทุนสะสมเพื่อบริการส่วนรวม	62,408.50	23,408.50
ทุนสะสมเพื่อวงเงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์	19,184.00	0.00
ทุนส่งเสริมการศึกษาบุตรสมาชิก	<u>19,000.00</u>	<u>0.00</u>
รวม	<u>783,438.50</u>	<u>648,744.50</u>